

Fakulteti i Shkencave Islame - Shkup
Факултет за Исламски Науки - Скопје

BULETINI

-37-

i

Fakultetit të Shkencave Islame - Shkup

Билтен

-37-

на

Факултетот за Исламски Науки - Скопје

Publikim i Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup
f. Kondovë, nr. 1, Saraj, 1000 Shkup

Издание на Факултетот за исламски науки – Скопје
с. Кондово, бр. 1, Сарај, 1000 Скопје

Numëri i parë i Buletinit është publikuar 08 Janar 2009
Првиот број на билтенот е објавен во 08 Јануари 2009

Kryeredaktor – Главен уредник
Assoc. prof. dr. sc. Shaban Sulejmani, Dekan

Redaktor përgjegjës – Одговорен уредник
Zekirja Metushi

Shtypur dhe botuar në Fakultetin e Shkencave Islame - Shkup
Печатење и издадено во Факултетот за исламски науки - Скопје

Tirazh, 5 kopje – Тираж, 5 копие

Shkup, 05 Shtator, 2022 – Скопје, 05 Септември, 2022

Përmbajtja - Содржина

Përmbajtja - Содржина.....	3
RECENSION – Prof. Dr. Muhamed Mustafa	5
РЕЦЕНЗИЈА.....	8
RECENSION – Prof. Dr. Abdulxhemil Nesimi.....	11
РЕЦЕНЗИЈА.....	16
RECENSION – Prof. Dr. Shaban Sulejmani	21
РЕЦЕНЗИЈА.....	24

Drejtuar:**Këshillit Mësimor - Shkencor të Fakultetit të Shkencave Islame - Shkup****R E C E N S I O N****PËR DORËSHKRIMIN “FONETIKA DHE MORFOLOGJIA E GJUHËS ARABE” TË
AUTORIT PROF. DR. MUHAMED MUSTAFI**

Në bazë të vendimit të Këshillit Mësimor-Shkencor të Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup, të datës 27.07.2022, për anëtarë të Komisionit Recensues të dorëshkrimit “Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe” të autorit prof. dr. Muhamed Mustafi, i përgatitur për studentët e Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup, për lëndën “Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe”, janë zgjedhur për recensentë: Prof. Dr. Naser Ramadani dhe Assoc. Prof. Dr. Ziber Lata. Pas pranimit të tekstit dhe pas leximit dhe analizimit të detajuar, Komisioni Recensues i paraqet Këshillit Mësimor-Shkencor të Fakultetit të Shkencave Islame, me sa vijon:

R A P O R T**I. PJESA E PËRGJITHSHME – Të dhëna themelore për dorëshkrimin**

Titulli i dorëshkrimit:	Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe
Emri i lëndës:	Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe dhe Morfologjia e gjuhës arabe
Emri i programeve studimore:	Shkencat islame
Fondi i orëve dhe ECTS-kreditet: (nëse dorëshkrimi është i paraparë për më shumë programe studimore, atëherë të jepet të gjitha lëndët)	3+3 dhe ECTS 6
Lënda “Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe” në Fakultetin e Shkencave Islame – Shkup është lëndë obligative me fond të orëve (3+3), me numër të kredive ECTS (6) dhe dëgjohet në semestrin e parë dhe të dytë	
Vepra botohet për herën e:	Botimi i parë
Të dhëna të përgjithshme për dorëshkrimin:	Dorëshkrimi i dorëzuar për recension përmban 156 faqe (format B5), i shkruar në kompjuter me font 12. Teksti është i ndarë në tre pjesë dhe shtojcë me ushtrime arabe (përfshirë edhe literaturën).

Recensentë:

Prof. Dr. Naser Ramadani, _____

Assoc. Prof. Dr. Ziber Lata, _____

II. PJESA E VEÇANTË E RECENSENTIT: PROF. DR. NASER RAMADANI

Përshkrim i shkurtër i përmbajtjes:	Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe janë përcaktuar në hyrje. Theksohet gjithashtu rëndësia dhe roli i saj në botën moderne nga shkencat dhe jeta fetare e muslimanëve. Më pas shtjellohen në detaje të gjitha studimet gjuhësore të gjuhëtarëve dhe orientalistëve arabë lidhur me fonetikën dhe morfologjinë e gjuhës arabe. Në tre kapitujt e ardhshëm shtjellohen emrat, përemrat dhe foljet arabe. Një shtojcë e veçantë i kushtohet ushtrimeve arabe të shkruara në arabisht. Është veçanërisht domethënëse që përvojat dhe gjetjet e vetë autorit gjatë viteve të fundit janë ndarë në tekst. Ky tekst do të jetë i dobishëm për studentët në lëndën e fonetikës dhe morfologjisë së gjuhës arabe, që studiojnë në FSHI-Shkup.
Vlerësimi për përshtatshmërinë e tekstit me lëndën studimore:	Teksti është në përputhje me kurrikulën.
Propozime për përmirësime të nevojshme:	Nuk nevojiten korrigjime.
Vlerësimi i dorëshkrimit:	Dorëshkrimi i bashkëngjitur për rishikim, me një qasje të mirëmenduar ndaj temave që trajton dhe i ilustruar mjaft me shembuj, do t'u mundësojë studentëve të marrin më lehtë njohuri në fushën e fonetikës dhe morfologjisë së gjuhës arabe.
Kategorizimi:	Teksti mësimor
Përfundim me propozim për arsyetimin e botimit:	Dorëshkrimi i dorëzuar për shqyrtim përmban 156 faqe (format B5), të daktilografuara në kompjuter, me madhësinë e shkronjave 12. Teksti është i ndarë në 3 kapituj dhe një shtojcë e ushtrimeve arabe të shkruara në arabisht (përfshirë edhe literaturën dhe përmbajtjen).

Në bazë të asaj që u ofrua, kam nderin dhe kënaqësinë që këtë dorëshkrim të përkrah dhe të propozoj për botim në cilësinë e tekstit universitar për lëndën studimore “Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe”, gjegjësisht për programet studimore të Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup.

Shkup, 01.09.2022

Recenzent
Prof. Dr. Naser Ramadani

III. PJESA E VEÇANTË E RECENSENTIT: ASSOC. PROF. DR. ZIBER LATA

Përshkrim i shkurtër i përmbajtjes:	Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe janë përcaktuar në hyrje. Theksohet gjithashtu rëndësia dhe roli i saj në botën moderne nga shkenca dhe jeta fetare e muslimanëve. Më pas shtjellohen në detaje të gjitha studimet gjuhësore të gjuhëtarëve dhe orientalistëve arabë lidhur me fonetikën dhe morfologjinë e gjuhës arabe. Në tre kapitujt e ardhshëm shtjellohen emrat, përemrat dhe foljet arabe. Një shtojcë e veçantë i kushtohet ushtrimeve arabe të shkruara në arabisht. Është veçanërisht domethënëse që përvojat dhe gjetjet e vetë autorit gjatë viteve të fundit janë ndarë në tekst. Ky tekst do të jetë i dobishëm për studentët në lëndën e fonetikës dhe morfologjisë së gjuhës arabe, që studiojnë në FSHI-Shkup.
Vlerësimi për përshtatshmërinë e tekstit me lëndën studimore:	Teksti është në përputhje me kurrikulën.
Propozime për përmirësime të nevojshme:	Nuk nevojiten korrigjime.
Vlerësimi i dorëshkrimit:	Dorëshkrimi i bashkëngjitur për rishikim, me një qasje të mirëmenduar ndaj temave që trajton dhe i ilustruar mjaft me shembuj, do t'u mundësojë studentëve të marrin më lehtë njohuri në fushën e fonetikës dhe morfologjisë së gjuhës arabe.
Kategorizimi:	Teksti mësimor
Përfundim me propozim për arsyetimin e botimit:	Dorëshkrimi i dorëzuar për shqyrtim përmban 156 faqe (format B5), të daktilografuara në kompjuter, me madhësinë e shkronjave 12. Teksti është i ndarë në 3 kapituj dhe një shtojcë e ushtrimeve arabe të shkruara në arabisht (përfshirë edhe literaturën dhe përmbajtjen).

Në bazë të asaj që u ofrua, kam nderin dhe kënaqësinë që këtë dorëshkrim të përkrah dhe të propozoj për botim në cilësinë e tekstit universitar për lëndën studimore “Fonetika dhe morfologjia e gjuhës arabe”, gjegjësisht për programet studimore të Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup.

Shkup, 01.09.2022

Recenzent
Assoc. Prof. Dr. Ziber Lata

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ФОНЕТИКА И МОРФОЛОГИЈА НА АРАПСКИОТ ЈАЗИК“ ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р МУХАМЕД МУСТАФИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за исламски науки во Скопје, од 27.07.2022 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „ФОНЕТИКА И МОРФОЛОГИЈА НА АРАПСКИОТ ЈАЗИК“ од авторот проф. д-р Мухамед Мустафи, наменет за студентите на Факултетот за исламски науки во Скопје, за предметот Фонетика и морфологија на арапскиот јазик, избрани се: Проф. Др. Насер Рамадани и Вон. Проф. Зибер Лата По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Факултетот за исламски науки во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов:

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ – Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Фонетика и морфологија на арапскиот јазик
Назив на предметната програма:	Фонетика и морфологија на арапскиот јазик и Морфологија на арапскиот јазик
Назив на студиските програми:	Исламски науки
Фонд на часови и ЕКТС-кредити: (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	3+3 ЕКТС 6
Предметот Фонетика и морфологија на арапскиот јазик на Факултетот за исламски науки - Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 3+3, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во првиот и вториот семестар	
Реден број на изданието:	Прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 156 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 3 поглавја и додаток од арапски вежби (вклучувајќи ја литературата и содржината).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Проф. д-р Насер Рамадани, _____

Вон. Проф. Др. Зибер Лата _____

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: Проф. Др. Насер Рамадани

Краток опис на содржината:	Во воведот е дефинирана фонетиката и морфологијата на арапскиот јазик. Нагласено е и нејзиното значење и улога во современиот свет од науката и верскиот живот на муслиманите. Потоа, детално се разработуваат сите јазични студии од страна на арапските лингвисти и ориенталистите во врска со фонетиката и морфологијата на арапскиот јазик. Во следните три поглавјасе елабораат арапските именки, заменки и глаголи. Посеен додаток е посветен на арапски вежби напишани на арапски јазик. Особено е значајно што во учебникот се споделени и сопствените искуства и наоди на авторот во тек на изминатите години. Овој учебник ќе им биде од особена корист на студентите по предметот на фонетика и морфологија на арапскиот јазик во изучување во ФИИ-Скопје.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставните програми.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	Приложениот ракопис за рецензија, со одлично конципиран пристап кон темите што ги обработува и со богата илустрација со примери, ќе им овозможи на студентите поедноставно стекнување на знаења од областа на Фонетиката и морфологијата на арапскиот јазик.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот, кој е предаден на рецензија содржи 156 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 3 поглавја и додаток на арапски вежби напишани на арапски јазик (вклучувајќи ја литературата) и содржината.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Фонетика и морфологија на арапскиот јазик, примарно наменет за студентите на Факултетот за исламски науки - Скопје.

Скопје, 01.09.2022

Рецензент
Проф. Др. Насер Рамадани

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: Вон. Проф.Др.Зибер Лата

Краток опис на содржината:	Во воведот е дефинирана фонетиката и морфологијата на арапскиот јазик. Нагласено е и нејзиното значење и улога во современиот свет од науката и верскиот живот на муслиманите. Потоа, детално се разработуваат сите јазични студии од страна на арапските лингвисти и ориенталистите во врска со фонетиката и морфологијата на арапскиот јазик. Во следните три поглавјасе елабораат арапските именки, заменки и глаголи. Посеен додаток е посветен на арапски вежби напишани на арапски јазик. Особено е значајно што во учебникот се споделени и сопствените искуства и наоди на авторот во тек на изминатите години. Овој учебник ќе им биде од особена корист на студентите по предметот на фонетика и морфологија на арапскиот јазик во изучување во ФИН-Скопје.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставните програми.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	Приложениот ракопис за рецензија, со одлично конципиран пристап кон темите што ги обработува и со богата илустрација со примери, ќе им овозможи на студентите поедноставно стекнување на знаења од областа на Фонетиката и морфологијата на арапскиот јазик.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот, кој е предаден на рецензија содржи 156 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 3 поглавја и додаток на арапски вежби напишани на арапски јазик (вклучувајќи ја литературата) и содржината.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Фонетика и морфологија на арапскиот јазик, примарно наменет за студентите на Факултетот за исламски науки - Скопје.

Скопје, 01.09.2022

Рецензент
Вон. Проф.Др. Зибер Лата

R E C E N S I O N

PËR DORËSHKRIMIN “STUDIME MBI SHKENCAT E KUR’ANIT” TË AUTORIT PROF.
DR. ABDULXHEMIL NESIMI

Në bazë të vendimit të Këshillit Mësimor-Shkencor të Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup, të datës 27.07.2022, për anëtarët e Komisionit Recensues të dorëshkrimit “STUDIME MBI SHKENCAT E KUR’ANIT” të autorit prof. dr. Abdulxhemil Nesimi, i përgatitur për studentët e Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup, për lëndën “Hyrje në shkencën e Tefsirit”, janë zgjedhur recensentë: prof. dr. Shaban Sulejmani dhe prof. dr. Naser Ramadani. Pas pranimit të tekstit dhe pas leximit dhe analizimit të detajuar, Komisioni Recensues i paraqet Këshillit Mësimor-Shkencor të Fakultetit të Shkencave Islame, me sa vijon:

R A P O R T

I. PJESA E PËRGJITHSHME – Të dhëna themelore për dorëshkrimin

Titulli i dorëshkrimit:	STUDIME MBI SHKENCAT E KUR’ANIT
Emri i lëndës:	Hyrje në shkencat e tefsirit
Emri i programeve studimore:	
Fondi i orëve dhe ECTS-kreditet: (nëse dorëshkrimi është i paraparë për më shumë programe studimore, atëherë të jepet të gjitha lëndët)	Fondi i orëve: 45 orë (ligjërata) +15 orë ushtrime (3+1) ECTS (6)
Lënda “Hyrje në shkencën e Tefsirit” në Fakultetin e Shkencave Islame – Shkup është lëndë obligative me fond të orëve (3+1), me numër të kredive ECTS (6) dhe dëshmohet në semestrin e V	
Vepra botohet për herën e:	Botimi i parë
Të dhëna të përgjithshme për dorëshkrimin:	Dorëshkrimi i dorëzuar për recension përmban 420 faqe (format B5), i shkruar në kompjuter me font 12. Teksti është i ndarë në 15 krerë, përfshirë edhe literaturën dhe përmbajtjen.

Recensentë:

Prof. dr. Shaban Sulejmani, _____

Prof. dr. Naser Ramadani, _____

II.1 PJESA E VEÇANTË E RECENSENTIT: PROF. DR. SHABAN SULEJMANI

<p>Përshkrim i shkurtër i përmbajtjes:</p>	<p>Në kapitullin e parë përkufizohet Ulumul-Kur'ani, fazat nëpër të cilat kaloi kjo shkencë. Gjithashtu theksohet rëndësia dhe roli i shkencave të Kur'anit në interpretimin bashkëkohor të Kur'anit, si dhe ulumistët më të njohur nëpër shekuj.</p> <p>Në kapitullin vijues përkufizohet Kur'ani, kuptimi etimologjik dhe terminologjik i tij dhe emrat më domethënës.</p> <p>Në kapitujt në vazhdim, III-IV shtjellohen hollësisht: Fenomeni i shpalljes, llojet e shpalljes. Shpallja graduale e Kur'anit. Ndarja e Kur'anit në sure dhe ajete mekase dhe medinase, dyshimet rreth ndarjes së Kur'anit në ajete mekase dhe medinase dhe kundërpërgjigje rreth këtyre dyshimeve.</p> <p>Kapitulli i pestë flet për ndarjen historike të Kur'anit, kodifikimin e Kur'anit në kohën e Pejgamberit (paqja e Zoti qoftë mbi të), Ebu Bekrit dhe Othmanit, drejtshkrimin të Kur'anit.</p> <p>Kapitulli i gjashtë i kushtohen shkaqeve të shpalljes, e cila shkencë është shumë e rëndësishme për komentuesin e Kur'anit posaçërisht për studentët e fakultetit teologjik.</p> <p>Krerë të posaçëm i kushtohet shkencës së kiraeteve si dhe shtatë shkronjat në të cilën zbriti Kur'ani. Afrohet biografi e shkurtër për recituesit më të shquar.</p> <p>Kreu në vijim i kushtohen ndarjes tefsirike të Kur'anit, dhe atë: Ajetet Muhkem dhe Muteshabih, Amm dhe Hass, Muxhmel dhe Mubejjen në Kur'anin fisnik.</p> <p>Kapitull i veçantë i kushtohen shfuqizimit në Kur'anin Famëlartë. Shfuqizimit ndërmjet Kur'anit dhe Sunnetit dhe anasjelltas. Krejt në fund, afrohet vepra të studiuesve modernë që kanë shkruar për problematikën e abrogimit.</p> <p>Kapitull i XIII, Mrekullia e Kur'anit, prezantohen aspektet emrekullive në Kur'an duke i ilustruar me shembuj, për të nxjerr në pah se mrekullia e Muhamedit (a.s.) ndryshon nga mrekullitë e profetëve të mëparshëm, mrekullit e të cilëve ishin lokale kurse Kur'ani është mrekulli universale dhe e përjetshme.</p> <p>Kapitujt e fundit, metafora në Kur'anin Famëlartë dhe stili i Kur'anit prezantojnë elokuencën dhe bukurin e lartë të Kur'anit që është ndryshe nga stili njerëzor, ku me elokuencën e tij mahniti arabët atë botë dhe sot botën mbar. Duke marrë parasysh se Kur'ani është zbritur 15 shekuj më parë, profetit i cili ishte i paarsimuar, stili i tij tregon se është libër dhe shpallje e Zotit. Përmenden</p>
---	--

	<p>prononcime të dijetarëve jomysliman të cilët, në prononcimet e tyre treguan se Kur’ani është magjepës, tërheqës, dhe se nuk është e mundur të hartohet nga dora e njeriut , atëbotë ishte e pamudhur të vij me njohuri të cilat janë zbuluar në kohën moderne.</p> <p>Padyshim se koha që po jetojmë dhe dobësia që i ka kapluar myslimanët, i ka bërë të jenë të shkujdesur në aftësitë për t’u bërë ballë dyshimeve dhe kritikave, kështu që ky libër është një dritare informimi për studentët e fakultetit teologjik dhe për besimtarët që të jenë vigjilent dhe t’u kundërpërgjigjen bartësve të ideve të dyshimta që përhapen kundër Islamit, Profetit dhe Kur’anit.</p> <p>Është veçanërisht e rëndësishme që teksti shkollor ndan përvojat dhe merr parasysh një numër të madh pyetjesh nga studentët gjatë viteve të fundit.</p> <p>Ky tekst do të jetë i dobishëm për studentët e Fakultetit të Teologjisë Islame, sepse është në përputhje me planin mësimor.</p>
Vlerësimi për përshtatshmërinë e tekstit me lëndën studimore:	Teksti është i përafuar me kurrikulën.
Propozime për përmirësime të nevojshme:	Nuk nevojiten korrigjime.
Vlerësimi i dorëshkrimit:	Dorëshkrimi rishikues i bashkangjitur, me qasjen e tij të mirë-konceptuar ndaj temave që mbulon dhe i ilustruar në mënyrë të pasur me shembuj, do t’u mundësojë studentëve të fitojnë më lehtë njohuri në fushën e Tefsirit.
Kategorizimi:	Libër
Përfundim dhe propozim për arsyetim të publikimit:	Dorëshkrimi i dorëzuar për shqyrtim përmban 420 faqe (format B5), të shtypura në kompjuter, me madhësi fonti 12. Teksti është i ndarë në 15 kapituj (përfshirë përmbajtjen dhe literaturën.

Në bazë të asaj që u ofrua, kam nderin dhe kënaqësinë që këtë dorëshkrim ta përkrah dhe ta propozoj për botim në cilësinë e tekstit universitar për lëndën studimore “Hyrje në Shkencën e Tefsirit”, gjegjësisht për programet studimore të Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup.

Shkup, 01.09.2022

Recensent
Prof.dr. Shaban SULEJMANI

II.2 PJESA E VEÇANTË E RECENSENTIT: PROF. DR NASER RAMADANI

<p>Përshkrim i shkurtër i përmbajtjes:</p>	<p>Në kapitullin e parë përkufizohet Ulumul-Kur'ani, fazat nëpër të cilat kaloi kjo shkencë. Gjithashtu theksohet rëndësia dhe roli i shkencave të Kur'anit në interpretimin bashkëkohor të Kur'anit, si dhe ulumistët më të njohur nëpër shekuj.</p> <p>Në kapitullin vijues përkufizohet Kur'ani, kuptimi etimologjik dhe terminologjik i tij dhe emrat më domethënës.</p> <p>Në kapitujt në vazhdim, III-IV shtjellohen hollësisht: Fenomeni i shpalljes, llojet e shpalljes. Shpallja graduale e Kur'anit. Ndarja e Kur'anit në sure dhe ajete mekase dhe medinase, dyshimet rreth ndarjes së Kur'anit në ajete mekase dhe medinase dhe kundërpërgjigje rreth këtyre dyshimeve.</p> <p>Kapitulli i pestë flet për ndarjen historike të Kur'anit, kodifikimin e Kur'anit në kohën e Pejgamberit (paqja e Zoti qoftë mbi të), Ebu Bekrit dhe Othmanit, drejtshkrimin të Kur'anit.</p> <p>Kapitulli i gjashtë i kushtohen shkaqeve të shpalljes, e cila shkenca është shumë e rëndësishme për komentuesin e Kur'anit posaçërisht për studentët e fakultetit teologjik.</p> <p>Krerë të posaçëm i kushtohet shkencës së kiraeteve si dhe shtatë shkronjat në të cilën zbriti Kur'ani. Afrohet biografi e shkurtër për recituesit më të shquar.</p> <p>Kreu në vijim i kushtohen ndarjes tefsirike të Kur'anit, dhe atë: Ajetet Muhkem dhe Muteshabih, Amm dhe Hass, Muxhmel dhe Mubejjen në Kur'anin fisnik.</p> <p>Kapitull i veçantë i kushtohen shfuqizimit në Kur'anin Famëlartë. Shfuqizimit ndërmjet Kur'anit dhe Sunnetit dhe anasjelltas. Krejt në fund, afrohet vepra të studiuesve modernë që kanë shkruar për problematikën e abrogimit.</p> <p>Kapitull i XIII, Mrekullia e Kur'anit, prezantohen aspektet emrekullive në Kur'an duke i ilustruar me shembuj, për të nxjerr në pah se mrekullia e Muhamedit (a.s.) ndryshon nga mrekullitë e profetëve të mëparshëm, mrekullitë e të cilëve ishin lokale kurse Kur'ani është mrekulli universale dhe e përjetshme.</p> <p>Kapitujt e fundit, metafora në Kur'anin Famëlartë dhe stili i Kur'anit prezantojnë elokuencën dhe bukurin e lartë të Kur'anit që është ndryshe nga stili njerëzor, ku me elokuencën e tij mahniti arabët atë botë dhe sot botën mbar. Duke marrë parasysh se Kur'ani është zbritur 15 shekuj më parë, profetit i cili ishte i paarsimuar, stili i tij tregon se është libër dhe shpallje e Zotit. Përmenden prononcime të dijetarëve jomysliman të cilët, në</p>
---	--

	<p>prononcimet e tyre treguan se Kur’ani është magjepës, tërheqës, dhe se nuk është e mundur të hartohet nga dora e njeriut , atëbotë ishte e pamudhur të vij me njohuri të cilat janë zbuluar në kohën moderne.</p> <p>Padyshim se koha që po jetojmë dhe dobësia që i ka kapluar myslimanët, i ka bërë të jenë të shkujdesur në aftësitë për t’u bërë ballë dyshimeve dhe kritikave, kështu që ky libër është një dritare informimi për studentët e fakultetit teologjik dhe për besimtarët që të jenë vigjilent dhe t’u kundërpërgjigjen bartësve të ideve të dyshimta që përhapen kundër Islamit, Profetit dhe Kur’anit.</p> <p>Është veçanërisht e rëndësishme që teksti shkollor ndan përvojat dhe merr parasysh një numër të madh pyetjesh nga studentët gjatë viteve të fundit.</p> <p>Ky tekst do të jetë i dobishëm për studentët e Fakultetit të Teologjisë Islame, sepse është në përputhje me planin mësimor.</p>
Vlerësimi për përshtatshmërinë e tekstit me lëndën studimore:	Teksti është i përafuar me kurrikulën.
Propozime për përmirësime të nevojshme:	Nuk nevojiten korrigjime.
Vlerësimi i dorëshkrimit:	Dorëshkrimi rishikues i bashkangjitur, me qasjen e tij të mirë-konceptuar ndaj temave që mbulon dhe i ilustruar në mënyrë të pasur me shembuj, do t’u mundësojë studentëve të fitojnë më lehtë njohuri në fushën e Tefsirit.
Kategorizimi:	Libër
Përfundim dhe propozim për arsyetim të publikimit:	Dorëshkrimi i dorëzuar për shqyrtim përmban 420 faqe (format B5), të shtypura në kompjuter, me madhësi fonti 12. Teksti është i ndarë në 15 kapituj (përfshirë përmbajtjen dhe literaturën.

Në bazë të asaj që u ofrua, kam nderin dhe kënaqësinë që këtë dorëshkrim ta përkrah dhe ta propozoj për botim në cilësinë e tekstit universitar për lëndën studimore “Hyrje në Shkencën e Tefsirit”, gjegjësisht për programet studimore të Fakultetit të Shkencave Islame – Shkup.

Shkup, 01.09.2022

Recensent
Prof.dr. Naser RAMADANI

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „СТУДИИ ЗА КУР’АНСКИТЕ НАУКИ,, ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р АБДУЛЦЕМИЛ НЕСИМИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за Исламски Науки - Скопје, од 27.07.2022, година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „СТУДИИ ЗА КУР’АНСКИТЕ НАУКИ,, од авторот проф. д-р Абдулцемил Несими, наменет за студентите на Факултетот за исламски науки во Скопје, за предметот „Вовед во тефсирска наука,, избрани се: Проф.др. Шабан Сулејмани, и проф. д-р Насер Рамадани. По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Факултетот за исламски науки - Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов:

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ – Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	„СТУДИИ ЗА КУР’АНСКИТЕ НАУКИ,,
Назив на предметната програма:	Вовед во Тефсирска наука (SIO04)
Назив на студиските програми:	Исламски Студи
Фонд на часови и ЕКТС-кредити: (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	60 часа (за семестар), 3+1 ЕКТЦ-креди (6)
Предметот „Вовед во науката на тефсир,, на Факултетот за исламски науки - Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови (3+1), број на ЕКТС-кредити (6) и се слуша во петиот семестар.	
Реден брона на изданието:	Прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 420 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 15 поглавја (вклучувајќи ја литературата)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Проф. д-р Шабан Сулејмани, _____

Проф. д-р Насер Рамадани, _____

II.1 ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРФ.ДР. ШАБАН СУЛЕЈМАНИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Во првото поглавје е дефиниран Улум ел Куран, етапите низ кој поминал. Нагласено е и нејзиното значење и улога во современата интерпретација на Куран. Потоа е дефиниран Куранот, негово етимолошко и термилошко значење и најзначајните имиња.</p> <p>Во трети и четврто поглавје детално се разработуваат Феноменот на објава, врстите на објава; Причина на објавата и т.к. Поделба на Куранот на мекански и мекански суриња и ајети.</p> <p>Во петото поглавје се зборува за Хисториска поделба на Куранот, Кодифицијата на Куранот во време на Посланик (а.с.), Ебу Бекр и Осман, Ортографијата на Куран. Во следните поглавја се посветени на причините на објава, која наука е многу важна за коментаторот на Куран а посебно значење е на студентите на теолошки факултет, потоа за зборува за киратите и најзначајни кур-ра на Куранот.</p> <p>Во последните пет поглавја кои се посветени на тефсирска поделба на Куран: Мухкем и Мутешаби, Наси и Менсух, Амм и Хас во Курани Карим.</p> <p>Посебни поглавја се посветени на аброгацијата во Куран, Аброгацијата меѓу Куран и Сунет и обратно, и модерните научници кој имат пичано за аброгација.</p> <p>Посебен поглавје им е осветен на Муџизето на Куранот, врстите на муџизето на Куран кој се разликува од муџизите на претходните пратеници, кој, муџизето на Куран е трајно.</p> <p>Посебно поглавје му е осветено на метафората во Курани керим и стилот на Куран кој е висок и се разликува од човечкиот стил. Земајќи во предвид дека е објавен пред 15 век, на пратеник кој бил необразован, то ест покажува дека е божја книга и објава. Па се спомнати и научници кој не се муслимани а покажуваат дека Куранот и неговиот стил покажуваат дека ван човечки и е Божја објава.</p> <p>Несомнено, времето во кое живееме и слабоста што ги зафати муслиманите ги направи невнимателни во нивната способност да се соочат со сомнежи и критики, така што оваа книга е прозорец на информации за студентите на теолошкиот факултет и за верниците кои треба да бидат будни и да одговорат на носителите на сомнителни идеи кои се шират против Исламот, Пејгамберот и Куранот.</p> <p>Особено е значајно што во учебникот се споделени и сопствените искуства и наоди и се семани во предвид голем број прашања од страна на студенти од предметот во тек на изминатите години.</p>
--	--

	Овој учебник ќе им биде од особена корист на студентите по исламски теолошки факултет, затоа што коренсподира со планпрограмата.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставните програми.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	Приложениот ракопис за рецензија, со одлично конципиран пристап кон темите што ги обработува и со богата илустрација со примери, ќе им овозможи на студентите поедноставно стекнување на знаења од областа на Тефсир.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 420 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонто 12. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата)

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот „*Вовед во Тефсирска Наука*„ примарно наменет за студентите на Факултетот за исламски науки - Скопје.

Скопје, 01.09.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
ПРОФ ДР. ШАБАН СУЛЕЈМАНИ

II.2. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р НАСЕР РАМАДАНИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Во првото поглавје е дефиниран Улум ел Куран, етапите низ кој поминал. Нагласено е и нејзиното значење и улога во современата интерпретација на Куран. Потоа е дефиниран Куранот, негово етимолошко и термилошко значење и најзначајните имиња.</p> <p>Во трети и четврто поглавје детално се разработуваат Феноменот на објава, врстите на објава; Причина на објавата и т.к. Поделба на Куранот на мекански и мекански суриња и ајети.</p> <p>Во петото поглавје се зборува за Хисториска поделба на Куранот, Кодифицијата на Куранот во време на Посланик (а.с.), Ебу Бекр и Осман, Ортографијата на Куран. Во следните поглавја се посветени на причините на објава, која наука е многу важна за коментаторот на Куран а посебно значење е на студентите на теолошки факултет, потоа за зборува за киратите и најзначајни кур-ра на Куранот.</p> <p>Во последните пет поглавја кои се посветени на тефсирска поделба на Куран: Мухкем и Мутешаби, Наси и Менсух, Амм и Хас во Курани Карим.</p> <p>Посебни поглавја се посветени на аброгацијата во Куран, Аброгацијата меѓу Куран и Сунет и обратно, и модерните научници кој имат пичано за аброгација.</p> <p>Посебен поглавје им е осветен на Муџизето на Куранот, врстите на муџизето на Куран кој се разликува од муџизите на претходните пратеници, кој, муџизето на Куран е трајно.</p> <p>Посебно поглавје му е осветено на метафората во Курани керим и стилот на Куран кој е висок и се разликува од човечкиот стил. Земајќи во предвид дека е објавен пред 15 век, на пратеник кој бил необразован, то ест покажува дека е божја книга и објава. Па се спомнати и научници кој не се муслимани а покажуваат дека Куранот и неговиот стил покажуваат дека ван човечки и е Божја објава.</p> <p>Несомнено, времето во кое живееме и слабоста што ги зафати муслиманите ги направи невнимателни во нивната способност да се соочат со сомнежи и критики, така што оваа книга е прозорец на информации за студентите на теолошкиот факултет и за верниците кои треба да бидат будни и да одговорат на носителите на сомнителни идеи кои се шират против Исламот, Пејгамберот и Куранот.</p> <p>Особено е значајно што во учебникот се споделени и сопствените искуства и наоди и се семани во предвид голем број прашања од страна на студенти од предметот во тек на изминатите години.</p>
--	--

	Овој учебник ќе им биде од особена корист на студентите по исламски теолошки факултет, затоа што коренсподира со планпрограмата.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставните програми.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	Приложениот ракопис за рецензија, со одлично конципиран пристап кон темите што ги обработува и со богата илустрација со примери, ќе им овозможи на студентите поедноставно стекнување на знаења од областа на Тефсир.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 420 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонто 12. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата)

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот „*Вовед во Тефсирска Наука*“, примарно наменет за студентите на Факултетот за исламски науки - Скопје.

Скопје, 01.09.2022 година

РЕЦЕНЗЕНТ
ПРОФ ДР. НАСЕР РАМАДАНИ

R E C E N S I O N

PËR DORËSHKRIMIN “BAZAT E SË DREJTËS ISLAME” TË AUTORIT PROF. DR. SHABAN SULEJMANI

Në bazë të vendimit të Këshillit Mësimor - Shkencor të Fakultetit të Shkencave Islame-Shkup, të datës 16.06.2022, për anëtarët e Komisionit Recensues të dorëshkrimit “**BAZAT E SË DREJTËS ISLAME**” të autorit prof. dr. Shaban Sulejmani, i përgatitur për studentët e Fakultetit të Shkencave Islame - Shkup, për lëndën “*Usuli fikh*”, janë zgjedhur recensentë: Prof. Dr. Bashkim Aliu dhe Doc. dr. Ilmije Kuqi. Pas pranimit të tekstit dhe pas leximit dhe analizimit të detajuar, Komisioni Recensues i paraqet Këshillit Mësimor-Shkencor të Fakultetit të Shkencave Islame - Shkup, me savijon:

R A P O R T

I. PJESA E PËRGJITHSHME – Të dhëna themelore për dorëshkrimin

Titulli i dorëshkrimit:	Bazat e së drejtës islame
Emri i lëndës:	Usuli fikh
Emri i programeve studimore:	Shkencat Islame
Fondii orëve dhe ECTS - kreditet: (nëse dorëshkrimi është i paraparë për më shumë programe studimore, atëherë të jepet të gjitha lëndët)	2+2 dhe ECTS 6
Lënda “ <i>Usuli fikh</i> ” në Fakultetin e Shkencave Islame – Shkup është lëndë obligative me fond të orëve (2+2), me numër të kredive ECTS (6) dhe mësohet në semestrin e tretë.	
Vepra botohet për herën e:	Botimi i parë
Të dhënat e përgjithshme për dorëshkrimin:	Dorëshkrimi i dorëzuar për recension përmban 860 faqe (format B5), i shkruar rre kompjuter me font 12. Teksti është i ndarë në 8 krerë (përfshirë edhe literaturën) dhe përmban të elaboruara dhe përpunuara të gjitha problematikat, të cilat jo vetëm që janë primare dhe kyqe nga kjo shkencë porse edhe në përgjithësi problematika nga fusha e së Drejtës islame.

Recensentë:

Prof. dr. Bashkim Aliu, _____

Doc. dr. Ilmije Kuqi, _____

II.1 PJESA E VEÇANTË E RECENSENTIT: PROF. DR. BASHKIM ALIU

Përshkrim i shkurtër i përmbajtjes:	Në hyrje është dhënë përkufizimi dhe sqarimi i termit <i>Usuli fikh</i> . Theksohet gjithashtu rëndësia dhe roli i tij në të gjitha shkencat e Fikhut - Të drejtë pozitive islame. Më pas, të gjitha problemet që kanë të bëjnë me të drejtën islam janë elaboruar në detaje. Në kapitujt vijues, të cilët i kushtohen burimeve të ligjit islam, e më pas vijon sqarimi i rëndësisë së madhe të të ashtuquajturave " <i>Huruful meani</i> " - shkronja kuptimplote. Kapituj të veçantë u kushtohen shkaqeve që ndikuan në shfaqjen e qëndrimeve të ndryshme të juristëve islamë. Specifikat e secilës rrethanë shpjegohen në detaje. Është veçanërisht domethënëse që ky tekst shkollor mbulon edhe implikimet e kuptimeve të disa termave që luaj rrol në deduktimin e dispozitave islame. Në fund tekstit ofrohen problematika të gatshme të zgjidhura nga fusha e përgjithshme e së Drejtës islame. Ky tekst do të jetë me dobi të veçantë për studentët nga lënda e <i>Usuli Fikhut, Synimeve të së drejtës së Sheriatit si dhe Historisë së drejtës Islame</i> .
Vlerësimi për përshtatshmërinë e tekstit me lëndën studimore:	Teksti përputhet plotësisht me kurrikulën e lëndës.
Propozime për përmirësim të nevojshme:	Nuk ka nevojë për korrekcione.
Vlerësimi i dorëshkrimit:	Dorëshkrimi i dorëzuar për rishikim, me qasjen e tij të konceptuar mirë ndaj temave që mbulon dhe patjetër që i ilustruar në mënyrë të pasur me shembuj, do t'u mundësojë studentëve që thjesht të marrin njohuri në fushën e së drejtës islam.
Kategorizimi:	Libër shkollor univeritarë
Përfundim dhe propozim për arsyetim të publikimit:	Dorëshkrimi i paraqitur për shqyrtim përmban 860 faqe (format B5), i shkruar në kompjuter, me madhësi fonti 12. Teksti është i ndarë në 8 kapituj (përfshirë literaturën) dhe në fund të tekstit përmban të pasqyruar problematika të gatshme të zgjidhura nga fushën juridike islame. Jepet literatura profesionale, e cila trajton këto tematika nga lënda e usuli fikhut. Për këtë shkencë ka një numër të caktuar botimesh, por mendoj se ky tekst është gjithëpërfshirëse me problematika dhe sqarime të paraqitura në mënyrë të detajuara nga e drejta islam, të trajtuara në mënyrë eksplicite të dhëna në këtë libër që nuk mund të gjinden në veprat e tjera nga kjo shkencë që janë botuar deri më tani. Prandaj, ky tekst shkollor për studentët është, pa përjashtim, më i rëndësishmi dhe më i dobishmi për një kuptim më të detajuar të së drejtës islam në përgjithësi dhe në veçanti për shkencën e <i>Usuli fikhut</i> . Për këtë arsye sugjerojmë që ky teksti shkollor të botohet.

Në bazë të asaj që u ofrua, kam nderin dhe kënaqësinë që këtë dorëshkrim ta përkrah dhe ta propozoj për botim në cilësinë e tekstit universitar për lëndën studimore "*Usuli fikh*", gjegjësisht për programet studimore të Fakultetit të Shkencave Islame - Shkup.

Shkup, 01.09.2022

Recensent
Prof. dr. Bashkim Aliu,

II.2 PJESA E VEÇANTË E RECENSENTIT: DOC. DR. ILMIJE KUQI

<p>Përshkrim i shkurtër i përmbajtjes:</p>	<p>Në hyrje përkufizohet termi <i>Usuli fikh</i>, zhvillimi historik i kësaj shkence deri sa ajo të bëhet e pavarur si e tillë. Tregohet rëndësia dhe roli i veçantë i kësaj shkence në të gjithë fushën e <i>Fikhut</i> (të drejtës islame). Të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me fushën e së drejtës islame në përgjithësi, janë të shtjelluara me saktësi dhe precizitet. Një nga çështjet më të rëndësishme në këtë shkencë janë burimet e së drejtës islam, ku ato elaborohen dhe sqarohen shumë mirë dhe shtjellohen shumë në detaje. Nuk lihet jashtë fushës diskutimit dhe sqarimit kuptimi dhe rëndësia e madhe të të ashtuquajturave "<i>huruful meani</i>" - shkronja me një kuptim shumë të thellë. Në tekstin shkollor, i cili përndryshe është thelbi i kësaj shkence, i kushtohet rëndësi, e që trajtohet në kapituj të veçantë, sqarimi i arsyeve që ndikuan në shfaqjen e qëndrimeve të ndryshme të juristëve islamë përgjatë historisë së së drejtës islame, ku që të gjitha ato shpjegohen në detaje. Rëndësi të veçantë në këtë tekst shkollor ka edhe pasqyrimi i implikimit të kuptimeve që janë mjet për deduktimin e dispozitave islame dhe dhe të njëjtat sqarohen dhe elaborohen. Me zgjidhje të gatshme për probleme të shumta nga fushën e përgjithshme e së drejtës islame, përfundon ky libër. Prandaj, ky tekst do të jetë me dobi të veçantë për studentët për lëndë e Usuli fikhut.</p>
<p>Vlerësim i për shtatshmërinë e tekstit me lëndën studimore:</p>	<p>Teksti përputhet plotësisht me kurrikulën e lëndës.</p>
<p>Propozime për përmirësim të nevojshme:</p>	<p>Nuk ka nevojë për korrigjime.</p>
<p>Vlerësimi i dorëshkrimit:</p>	<p>Dorëshkrimi i bashkëngjitur për rishikim, ka një qasje të konceptuar në mënyrë perfekte ndaj të gjitha temave që mbulon ky libër, e që duhet theksuar se ai është i ilustruar mjaft me shembuj, të cilët do t'u mundësojnë studentëve thjesht të marrin njohuri nga fusha e gjërë e së drejtës islame.</p>
<p>Kategorizimi:</p>	<p>Tekst shkollor universitarë.</p>
<p>Përfundim dhe propozim për arsyetim të publikimit:</p>	<p>Dorëshkrimi i paraqitur për shqyrtim përmban 860 faqe (format B5), i shkruar në kompjuter, me madhësi fonti 12. Teksti është i ndarë në 8 kapituj (përfshirë literaturën) dhe në fund të tekstit përmban probleme të gatshme të zgjidhura nga fushën juridike islame. Libri përmbyllet me literaturën profesionale që është konsultuar, e cila trajton tema nga kjo shkencë. Ka një numër të caktuar botimesh për këtë shkencë, por mendoj se çështjet që në mënyrë gjithëpërfshirëse të detajuara nga e drejtat islam, siç janë dhënë në këtë libër, nuk mundën të gjinden në librat e botuar më parë.</p>

Në bazë të asaj që u ofrua, kam nderin dhe kënaqësinë që këtë dorëshkrim ta përkrah dhe ta propozoj për botim në cilësinë e tekstit universitar për lëndën studimore "*Usuli fikh*", gjegjësisht për programet studimore të Fakultetit të Shkencave Islame - Shkup.

Shkup, 01.09.2022

Recensent

Doc. Dr. Ilmije Kuqi

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „BAZAT E SË DREJTËS ISLAME“ ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р ШАБАН СУЛЕЈМАНИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за исламски науки-Скопје, од 16.06.2022 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „BAZAT E SË DREJTËS ISLAME“ од авторот проф. д-р Шабан Сулејмани, наменет за студентите на Факултетот за исламски науки-Скопје, за предметот *Усули фикх*, избрани се: Проф. д-р Башким Алиу и Доц. д-р Илмије Куќи. По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Факултетот за исламски науки-Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов:

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ - Основни подадоци за ракописот

Назив на ракописот:	„BAZAT E SË DREJTËS ISLAME “
Назив на предметната програма:	Усли фикх
Назив на студиските програми:	Исламски науки
Фонд на часови и ЕКТС-кредити: (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	2+2 ЕКТС 6
Предметот <i>Усули фикх</i> на Факултетот за исламски науки - Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 2+3, бројна ЕКТС-кредити <u>6</u> и се слуша во третиот семестар	
Реден брона на изданието:	Прво издание
Општиподатоцизаракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 860 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонот 12. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и ги содржи елаборирани и зработени сите проблематике, кои не се само примарни и клучни од ова наука туку и воопшто од областа на Исламското право.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Проф. д-р Башким Алиу, _____

Проф. д-р Илмије Куќи, _____

II.1 ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р БАШКИМ АЛИУ

Краток опис на содржината:	Во воведот е дефинирана поимот <i>Усули фикх</i> . Нагласено е и нејзиното значење и улога во сите науки на <i>фикх</i> (исламското позитивно право). Потоа, детално се разработуваат сите проблемаките надоврзани со исламското право. Во следните поглавја кои се посветени на изворите на исламското право, а се со големо значење за ова наука таканаречени „хуруфул меан,, - потполнозначајни букви. Посебни поглавја се посветени на узроците што влијаеле за појавување на различни ставово на исламските правници. Спецификите за секој услов што влијаел е образлошен во детали. Особено е значајно што во учебникот опфатени и импликациите на значењата на некои термини во дедукција на исламските диспозиции, за да на крај се дадат готови решени проблематики од општата област на исламското право. Овој учебник ќе им биде од особена корист на студентите по <i>усули фикх</i> , <i>инетенции на шериатското право</i> и <i>хисторија на исламското право...</i>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставните програми.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	Приложениот ракопис за рецензија, со одлично конципиран пристап кон темите што ги обработува и со богата илустрација со примери, ќе им овозможи на студентите по едноставно стекнување на знаења од областа на Исламското право.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 860 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и на крајот на учебникот содржи дадени готови решени проблематики од Исламска правната област. Дадена е професионална литература, која ја обработува оваа тематика. Има одреден број на публикации за ова наука, но сметам дека сеопфатна е детално

	изработени проблематики од исламското правото, како што се дадени во ова книга, изостануваат речиси кај сите досега објавени трудови од ова наука. Па затоа, овој учебник за студентите е без исклучок најважен е најдопринослив за подетално сваќање на <i>Исламското право</i> во општо а посебно за наука <i>Усули фикх</i> . Заради ова предлагаме да учебникот биде објавен.
--	---

Врз основа на изнесеното, честми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот *Усули фикх*, примарно наменет за студентите на Факултетот за исламски науки - Скопје.

Скопје, 01.09.2022 година.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Башким Алиу,

II.2. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ДОЦ. Д-Р ИЛМИЈЕ КУЌИ

Краток опис на содржината:	Во воведот е дефинирана поимот <i>Усули фикх</i> хисторискиот развој на ова наука се додека постанува самостојна како таква. Наведена е посебно значење и улога на ова наука во целата област на <i>Фикх</i> (исламското право). Разработутени се со прецизност и пордобност сите проблематики надоврзани воопшто од областа на исламското право. Едно од најзначајните проблематики која се изучува во ова наука се изворите на исламското право, каде се опишани и разјаснети многу добро и разработени префино. Не се испушта од опфаќање за да се расправа и разјаснува за големто значење на таканаречени „хуруфул меани,, - букви со многу длабоко значење. Во учебникот, кој инаку е зржта на ова наука, и се дава значење, со што се опфатени во посебни поглавја, посветеноста за да се разјаснуваат узроците што влијаеле за појавување на различни ставови на исламските правници во текот на историјата на исламското право, а кои те се образлошен во детали. Со посебно значаение во учебникот е истотака опфатеноста на импликациите на значењата на некои термини кои се алатка за дедукција на исламските диспозиции а за сите нив се дадени објаснувања е се обработени. Со дадени готови решениа околу многубројни проблематики од општата област на исламското право се доаѓа до крајот на крингава. Па затоа, овој учебник ќе им биде од особена корист на студентите по <i>Усули фикх</i> .
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставните програми.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	Приложениот ракопис за рецензија, е со совршено конципиран пристап кон сите теми што ги обработува книгава и да се нагласува дека е со богата илустрана со примери, а која ќе им овозможи на студентите по едноставно стекнување на знаења од целата област на <i>Исламското право</i> .
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 860 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонот 12. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќија литературата) и на крајот на учебникот содржи дадени готови решени проблематики од <i>Исламска правната област</i> . Дадена на е крајот на книгава и професионална литература којата е консултирана, која ја обработува оваа тематика. Има одреден број на публикации за ова наука, но сметам дека сеопфатна е детално изработени проблематики од исламското правото, како што се дадени во оваа книга, изостануваат речиси кај сите ојавени книги од оваа наука.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот *Усули фикх*, примарно наменет за студентите на Факултетот за исламски науки - Скопје.

Скопје, 01.09.2022 година.

РЕЦЕНЗЕНТ
Доц. д-р Илмије Куќи,